

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 18. marts 2011 i sag nr. BS 150-261/2010:

Sagsøger

Adresse 1

By 1

mod

Sagsøgte

Adresse 2 Landsby 1

By 1

Sagens baggrund

Sagen drejer sig om, hvorvidt Sagsøger der indtil den 1. juni 2008 var samlevende med Sagsøgte har et kompensationskrav.

Parternes påstande

Sagsøger har nedlagt påstand om, Sagsøgte dømmes til at betale principalt 100.000 kr., subsidiært et mindre beløb efter retens skøn, med tillæg af procesrente fra den 16. februar 2010.

Sagsøgte har nedlagt påstand om frifindelse.

Oplysningerne i sagen

Sagsøger og Sagsøgte var samlevende fra 1973 til 2008.

Ved samlivets ophør havde Sagsøger en gæld på cirka 30.000 kr., og Sagsøgte havde en formue på cirka 1 mio. kr., heraf 850.000 kr. som friværdi i en fast ejendom, som Sagsøgte købte i 1970.

Forklaringer

Sagsøger har forklaret, at hun er 54 år. Hun mødte Sagsøgte for 38 år siden, og de flyttede sammen for 35 år siden i Sagsøgtes ejendom. Hun arbejdede i en årrække blandt andet som syerske. Hun var uden arbejde i et par år, hvor hun tog 8. og 9. klasseseksamen. For 5 år siden blev hun uddannet som social- og sundhedshjælper, og hun arbejder nu som sådan på fuld tid. Sagsøgte og hun har to børn. Samlivet blev ophævet i 2008.

Under samlivet havde [Sagsøgte] og hun en adskilt økonomi og deres egne konti. [Sagsøgte] og hun talte ikke om deres økonomi, og hun fik ingen penge af [Sagsøgte]. Hun havde ikke kendskab til [Sagsøgte]s indtægtsforhold eller til hans økonomi i øvrigt. [Sagsøgte] betalte udgifterne vedrørende ejendommen, herunder udgifterne i forbindelse med istandsættelse af ejendommen, medens hun betalte familiens leveomkostninger. Hun betalte børnenes tøj, og hun købte af og til blandt andet møbler og andre ting til hjemmet. Hun arvede cirka 58.000 kr., som hun også brugte i husholdningen. For 3-4 år siden optog hun et lån på 30.000 kr., som blev brugt til dækning af leveomkostninger og ikke til anskaffelse af ting.

Hun tog sig af hjemmet og passede børnene. Hun lavede mad til de personer, der hjalp til med istandsættelsen af ejendommen, som hun også deltog lidt i. [Sagsøgte] var formand for idrætsforeningen, og han spillede håndbold.

[Sagsøgte] har forklaret, at han er 68 år. Han var ansat i et entreprenørfirma fra 1968 til 2008. Han købte ejendommen af et dødsbo i 1970 for cirka 58.000 kr., som blev finansieret dels ved optagelse af lån og dels ved overtagelse af realkreditlån.

Under samlivet havde [Sagsøger] og han en adskilt økonomi. De drøftede ikke deres økonomi. Ejendommen blev ombygget i 1976. I den forbindelse optog han et lån på 100.000 kr., der er afdraget. Han betalte alle udgifter vedrørende den faste ejendom og forbrugsafgifter m.v., medens [Sagsøger] betalte størstedelen af husholdningsudgifterne. Han betalte dog, når de købte mad ind til fryseren. Han betalte størstedelen af de udgifter, der var til møbler, hårde hvidevarer og lignende. I 1996 arvede han cirka 135.000 kr., der blev anvendt på ejendommen og til dækning af leveomkostninger. Da han fyldte 60. år, fik han udbetalt et mindre beløb fra en livsforsikring. I 2007 fik han udbetalt en efterlønspræmie på cirka 127.000 kr. En del af pengene blev brugt til en ny bil og på ejendommen, medens resten står på en bankkonto.

Parternes synspunkter

[Sagsøger] har i sit påstandsdokument gjort følgende anbringender, der er uddybet under hovedforhandlingen, gældende

- "1. Parterne har boet sammen i et ægteskabslignede forhold i 35 år fra 1973 til 2008.
2. Parterne har under deres samliv haft delvis fællesøkonomi på samme måde som mange ægtefæller har det.
3. Parterne har under deres samliv fået to børn, der er opvokset i parternes

fælles hjem

4. Sagsøgte har under samlivet kunnet spare op, dels i den faste ejendom, han ejede ved samlivets start og dels i sit pengeinstitut, således at han ved samlivets ophør havde en nettoformue på mellem 1 og 1,1 mil. kroner.

5. Denne opsparing er fremkommet som følge af parternes fælles indsats, der har været af såvel økonomisk som praktisk art, og som har betydet, at sagsøger ikke har kunnet foretage opsparing i eget regi.

6. Sagsøger har - som anført ovenfor - været ude af stand til at spare op som følge af fælles beslutninger om, hvordan den daglige økonomi skulle tilrettelægges."

Sagsøger har yderligere anført, at Sagsøgte formue er skabt gennem værditilvækst og begge parter praktiske og økonomiske indsats, som har været nødvendig for at skabe denne formue. Sagsøger der ved sin indsats i hjemmet har bidraget hertil, har ikke haft tilsvarende mulighed for at foretage opsparing og derved skabe sig en formue, og Sagsøger har heller ikke haft mulighed for foretage pensionsopsparing. Efter retspraksis har Sagsøger krav på en kompensation, der passende kan fastsættes til 10 % af Sagsøgte formue.

Sagsøgte har i sit påstandsdokument gjort følgende anbringender, der er uddybet under hovedforhandlingen, gældende

"at sagsøgte af sine egne midler har været i stand til uden sagsøgers medvirken at have opretholdt sin formue,

at sagsøger ikke på noget tidspunkt i parternes samliv har bidraget positivt til betaling af udgifterne til om- og tilbygning eller vedligeholdelse af den faste ejendom,

at parternes indbyrdes aftale, eller den praksis parterne har fulgt under deres samliv, vedrørende fordelingen af udgifterne til den daglige husførelse og familiens underhold i øvrigt ikke i sig selv kan begrunde en kompensation til sagsøger,

at sagsøgte i øvrigt har anvendt hele sin formue, herunder arven fra sin mor (134.054,76 kr.), en udbetaling på 50.000 kr. fra en livsforsikring på parternes samliv,

at sagsøgte likvide formue ved samlivsophævelsen stort set udgjorde udbetalingen fra sagsøgte skattefrie præmie på 127.860 kr. fra hans efterlønsordning,

at sagsøgte ejede den faste ejendom, der var parternes fælles bolig under

samlivet, før samlivet blev påbegyndt,

at sagsøger ikke positivt har bidraget til at forbedre sagsøgtes formue,

at sagsøger ikke på andet grundlag kan kræve nogen kompensation fra sagsøgte i anledning af samlivsophævelsen."

Sagsøgte har yderligere anført, at Sagsøger og han ikke har indgået aftaler om deres økonomi, men derimod har fulgt en "praksis" om, at han betalte udgifterne vedrørende den faste ejendom, medens Sagsøger betalte husholdningsudgifterne. Den faste ejendom blev købt, inden samlivet blev etableret, og ejendommens forøgede værdi skyldes ikke parternes indsats, men er derimod samfundskabt. Den øvrige del af Sagsøgtes formue stammer fra en efterlønspræmie, som efter rimelighedsbetragtninger ikke kan danne grundlag for et kompensationskrav. Efter retspraksis har Sagsøger herefter ikke krav på kompensation, da hun ikke i væsentlig grad har bidraget til, at Sagsøgte har kunnet skabe eller vedligeholde en formue.

Rettens begrundelse og afgørelse

Det lægges til grund, at Sagsøgtes formue på cirka 1 mio. kr. ved samlivets ophør i 2008 hovedsagelig bestod af den faste ejendom med en friværdi på 850.000 kr. og et indestående i pengeinstitut.

Det lægges endvidere til grund, at Sagsøgte inden samlivet købte ejendommen, som han senere ombyggede, og at Sagsøgte under samlivet betalte ydelserne på de lån, der blev optaget i den forbindelse.

Det lægges yderligere til grund, at begge parter havde arbejdsindtægter under størstedelen af samlivet.

Herefter, og da Sagsøgtes formueforøgelse hovedsagelig må anses for at være en følge af stigningen i ejendommens værdi, er den væsentligste del af Sagsøgtes formue ikke opstået ved parternes afdrag på gæld eller i øvrigt ved, at Sagsøger i betydelig grad har bidraget til betaling af parternes fælles udgifter, således at Sagsøgte derved har kunnet skabe sig en ikke ubetydelig formueforøgelse.

Efter de afgivne forklaringer må det imidlertid lægges til grund, at parterne under samlivet havde indrettet sig således, at Sagsøger af sin indkomst overvejende bidrog ved at betale fælles udgifter til husholdning og børn, og at Sagsøger sørgede for pasning af hjemmet og børnene.

På den baggrund har Sagsøger krav på et kompensationsbeløb, der passende kan fastsættes til 25.000 kr. med renter som påstået.

[redacted] Sagsøger [redacted] har fri proces, og statskassen har foreløbigt i salær til den for [redacted] Sagsøger [redacted] tidligere beskikkede advokat betalt 18.750 kr. og som godtgørelse for udlæg til samme betalt 5.500 kr.

Efter sagens værdi og udfald skal statskassen i delvise sagsomkostninger til [redacted] Sagsøgte [redacted] betale 18.000 kr. til dækning af udgifter til advokatbistand.

Thi kendes for ret:

[redacted] Sagsøgte [redacted] skal inden 14 dage til [redacted] Sagsøger [redacted] [redacted] betale 25.000 kr. med procesrente fra den 16. februar 2010.

Statskassen skal i delvise sagsomkostninger til [redacted] Sagsøgte [redacted] betale 18.000 kr.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens 8 a.

Dommer